

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. gruodžio 19 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2000/31/EB – Informacinės visuomenės paslaugos – Direktyva 2006/123/EB – Paslaugos – Nuomojamų apgyvendinimo vietų šeiminių (verslininkų ir privačių asmenų) ir tokiose vietose apsigyventi norinčių asmenų suvedimas – Kvalifikavimas – Nacionalinės teisės normos, kuriomis ribojamas vertinasis nekilnojamojo turto agento profesija – Direktyva 2000/31/EB – 3 straipsnio 4 dalies b punkto antra įtrauka – Pareiga pranešti apie priemones, kuriomis apribojamas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas – Nepranešimas – Galimybė remtis – Baudžiamoji byla, kurioje pareikštas civilinis ieškinys“

Byloje C-390/18

dėl *tribunal de grande instance de Paris* (Paryžiaus pirmosios instancijos teismas, Prancūzija) ikiteisminio tyrimo teisėjo 2018 m. birželio 7 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. birželio 13 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

X,

dalyvaujant

YA,

Airbnb Ireland UC,

Hôtelière Turenne SAS,

Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP),

Valhotel,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai A. Arabadžiev, E. Regan, P. G. Xuereb ir L. S. Rossi, teisėjai E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, D. Šváby (pranešėjas) ir N. Piçarra,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorė V. Giacobbo-Peyronnel, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. sausio 14 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: prancūzų.

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Airbnb Ireland UC*, atstovaujamos *advocaten* D. Van Liedekerke, O. W. Brouwer ir A. A. J. Pliego Selie,
- *Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP)*, atstovaujamos *avocats* B. Quentin, G. Navarro ir M. Robert,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos E. de Moustier ir R. Coesme,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, J. Vláčil ir T. Müller,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos M. J. García-Valdecasas Dorrego,
- Liuksemburgo vyriausybės, atstovaujamos iš pradžių D. Holderer, vėliau – T. Uri,
- Europos Komisijos, atstovaujamos L. Malferrari, É. Gippini Fournier ir S. L. Kalėdos,

susipažinęs su 2019 m. balandžio 30 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399) 3 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant baudžiamąją bylą prieš X, be kita ko, dėl profesinio pažymėjimo neturintčio asmens vykdyto lėšų, skirtų veiklai, susijusiai su tarpininkavimu nekilnojamojo turto ir verslo srityje, nekilnojamojo turto valdymu ir verslo vadyba, tvarkymo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 98/34

- 3 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką (OL L 204, 1998, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337), iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/48/EB (OL L 217, 1998, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 21 t., p. 8) (toliau – Direktyva 98/34), 1 straipsnio pirmos pastraipos 2 punkte numatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamos sąvokos turi šią reikšmę:

<...>

2. „Paslauga“ yra bet kuri informacinės visuomenės paslauga, t. y. paprastai už atlyginimą per atstumą, elektroninėmis priemonėmis ir asmenišku paslaugų gavėjo prašymu teikiama paslauga.

Šiame apibrėžime:

- „teikimas per atstumą“ reiškia, kad paslauga teikiama šalims nesant kartu vienoje vietoje;
- „elektroninėmis priemonėmis [teikiama paslauga]“ reiškia, kad iš pradžių paslauga elektronine įranga pasiunčiama ir priimama duomenims apdoroti (įskaitant skaitmeninį tankinimą) ir saugoti, o galutinai perduodama ir priimama laidais, radijo, optinėmis, kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis,
- „asmenišku paslaugų gavėjo prašymu“ reiškia, kad paslauga teikiama perduodant duomenis asmenišku prašymu.

<...>

Direktyva (ES) 2015/1535

4 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015, p. 1, klaidų ištaisymas OL L 257, 2016, p. 17), nuo 2015 m. spalio 7 d. panaikino ir pakeitė Direktyvą 98/34.

5 Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta:

„Šioje direktyvoje taikomos šios terminų apibrėžtys:

<...>

b) „paslauga“ – bet kuri informacinės visuomenės paslauga, t. y. paprastai už atlyginimą per atstumą, elektroninėmis priemonėmis ir asmenišku paslaugų gavėjo prašymu teikiama paslauga.

Šioje apibrėžtyje:

- i) „teikimas per atstumą“ reiškia, kad paslauga teikiama šalims nesant kartu vienoje vietoje;
- ii) „elektroninėmis priemonėmis“ reiškia, kad iš pradžių paslauga elektronine įranga pasiunčiama ir priimama duomenims apdoroti (įskaitant skaitmeninį tankinimą) ir saugoti, o galutinai perduodama ir priimama laidais, radijo, optinėmis, kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis;
- iii) „asmenišku paslaugų gavėjo prašymu“ reiškia, kad paslauga teikiama perduodant duomenis asmenišku prašymu.

Neįtrauktų į šią apibrėžtį paslaugų orientacinis sąrašas pateiktas I priede.“

6 Šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Laikydamosi 7 straipsnio, valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai kiekvieno techninio reglamento projektą, išskyrus tuos atvejus, kai jis tik perima visą tarptautinio ar Europos standarto tekstą, kuomet užtenka pateikti informaciją apie atitinkamą standartą; jos taip pat pateikia Komisijai pagrindimą, kodėl būtina priimti tokį techninį reglamentą, jei tos priežastys nėra aiškios iš projekto.

<...>

- 7 Remiantis Direktyvos 2015/1535 10 straipsnio antra pastraipa, nuorodos į Direktyvą 98/34 laikomos nuorodomis į Direktyvą 2015/1535.

Direktyva 2000/31

- 8 Direktyvos 2000/31 8 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Šios direktyvos tikslas – sukurti teisinę bazę, kad būtų užtikrintas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas tarp valstybių narių, bet nederinti pačios baudžiamosios teisės srities.“

- 9 Prieš įsigaliojant Direktyvai 2015/1535, Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punkte „informacinės visuomenės paslaugos“ buvo apibrėžtos kaip paslaugos, apibūdintos Direktyvos 98/34 1 straipsnio pirmos pastraipos 2 punkte. Įsigaliojus Direktyvai 2015/1535, ši nuoroda turi būti suprantama kaip nuoroda į šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies b punktą.

- 10 Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte numatyta:

„h) „koordinuojama sritis“ – tai reikalavimai, nustatyti valstybių narių teisinėse sistemose, kurios taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba informacinės visuomenės paslaugoms neatsižvelgiant į tai, ar jie yra bendro pobūdžio[,] ar konkrečiai joms skirti;

i) koordinuojama sritis susijusi su reikalavimais, kuriuos paslaugų teikėjas turi įvykdyti:

- pradėdamas verstis informacinės visuomenės paslaugų veikla, pavyzdžiui, reikalavimai dėl kvalifikacijos, leidimo ar pranešimo,
- versdamasis informacinės visuomenės paslaugų veikla, pavyzdžiui, reikalavimai dėl paslaugų teikėjo elgesio, reikalavimai dėl paslaugų kokybės arba turinio, įskaitant tuos, kurie taikomi reklamai ir sutartims, arba reikalavimai dėl paslaugų teikėjo atsakomybės;

ii) koordinuojama sritis neaprečia tokių reikalavimų kaip:

- reikalavimai, taikomi pačioms prekėms,
- reikalavimai, taikomi prekių pristatymui,
- reikalavimai, taikomi paslaugoms, kurios neteikiamos elektroninėmis priemonėmis.“

- 11 Šios direktyvos 3 straipsnio 2 ir 4–6 dalys suformuluotos taip:

„2. Valstybės narės negali dėl koordinuojamai sričiai priskiriamų priežasčių riboti laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės.

<...>

4. Valstybės narės gali imtis priemonių taikyti šio straipsnio 2 dalies išlygas konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai, jei įvykdomos tokios sąlygos:

a) priemonės yra:

i) būtinos dėl vienos iš toliau išvardytų priežasčių:

- viešosios politikos, ypač baudžiamųjų nusikaltimų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ir persekiojimo už juos baudžiamąja tvarka, įskaitant nepilnamečių apsaugą ir kovą su bet koku neapykantos skatinimu dėl rasės, lyties, religinių įsitikinimų ir tautybės bei atskirų asmenų žmogiškojo orumo žeminimą,

- visuomenės sveikatos apsaugos,
 - visuomenės saugumo, įskaitant valstybės saugumą ir gynybą [valstybės saugumo ir gynybos užtikrinimą],
 - vartotojų, įskaitant investuotojus, apsaugos;
 - ii) taikomos konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai, kuri prieštarauja tikslams, nurodytiems i papunktyje, arba kuri kelia itin didelį pavojų, kad šių tikslų nebus paisoma;
 - iii) proporcingos tiems tikslams;
- b) prieš imdamasi šių priemonių ir nepažeisdama teisminių priemonių, įskaitant parengtinį nagrinėjimą ir baudžiamojo tyrimo metu atliktus veiksmus, valstybė narė:
- paprašė šio straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybės narės imtis priemonių, ir pastaroji tokių priemonių nesiėmė arba jos buvo nepakankamos,
 - pranešė Komisijai ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytai valstybei narei apie savo ketinimą imtis tokių priemonių.

5. Skubos atveju valstybės narės gali taikyti išlygas šio straipsnio 4 dalies b punkte numatytoms sąlygoms. Tokiu atveju apie priemones reikia kuo greičiau pranešti Komisijai ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytai valstybei narei, taip pat nurodyti priežastis, kodėl valstybė narė mano, kad tai yra skubus atvejis.

6. Nepažeisdama valstybių narių galimybės taikyti minėtas priemones, Komisija kuo greičiau išnagrinėja priemonių, apie kurias pranešta, suderinamumą su Bendrijos teise; jei Komisija padaro išvadą, kad priemonė nesuderinama su Bendrijos teise, ji paprašo tos valstybės narės nesiimti jokių siūlomų priemonių arba skubiai nustoti jas taikyti.“

Direktyva 2006/123/EB

- 12 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006, p. 36) 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Jeigu šios direktyvos nuostatos prieštarauja kito Bendrijos akto, reglamentuojančio tam tikrus teisės teikti paslaugą ar vykdyti paslaugos teikimo veiklą konkrečiuose sektoriuose ar profesijose aspektus, nuostatai, pirmenybė teikiama to kito Bendrijos akto nuostatai, kuri ir taikoma minėtiems sektoriams ar profesijoms. <...>“

Prancūzijos teisė

- 13 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos *loi no 70-9, du 2 janvier 1970, réglémentant les conditions d'exercice des activités relatives à certaines opérations portant sur les immeubles et les fonds de commerce* (1970 m. sausio 2 d. Įstatymas Nr. 70-9 dėl tam tikros nekilnojamojo turto ir verslo veiklos vykdymo sąlygų) (JORE, 1970 m. sausio 4 d., p. 142) (toliau – *Hoguet* įstatymas) 1 straipsnyje numatyta:

„Šio įstatymo nuostatos taikomos fiziniams arba juridiniams asmenims, kurie nuolat vykdo arba padeda vykdyti (net jei tai yra antraeilė jų veikla) sandorius dėl kitų asmenų turto, susijusius su:

1° pastatyto arba nepastatyto nekilnojamojo turto, apstatyto baldais arba ne, pirkimu, pardavimu, paieška, keitimusi, nuoma arba subnuoma (sezonine arba ne);

<...>“

14 Šio įstatymo 3 straipsnyje nustatyta:

„1 straipsnyje nurodytą veiklą gali vykdyti tik fiziniai ar juridiniai asmenys, turintys profesinį pažymėjimą, kurį teritorinių prekybos ir pramonės rūmų pirmininkas arba Il de Franso departamento prekybos ir pramonės rūmų pirmininkas išdavė *Conseil d'Etat* (Valstybės Taryba, Prancūzija) nutarime nustatytam laikotarpiui ir jame nustatyta tvarka; šiame pažymėjime nurodomi sandoriai, kuriuos tie asmenys gali vykdyti. <...>

Pažymėjimas gali būti išduodamas tik tiems fiziniams asmenims, kurie atitinka šias sąlygas:

1° įrodo savo profesinius gebėjimus;

2° įrodo, kad turi finansinę garantiją, dėl kurios gali grąžinti lėšas <...>

3° yra apsidraudę profesinės civilinės atsakomybės draudimu nuo finansinių pasekmių;

4° nėra patekę į vieną iš situacijų, kai negalima vykdyti veiklos arba draudžiama ją vykdyti <...>

<...>“

15 Minėto įstatymo 5 straipsnyje nurodyta:

„1 straipsnyje nurodyti asmenys, gaunantys [arba] laikantys pinigų sumas <...>, privalo laikytis Valstybės Tarybos nutarime numatytų sąlygų, be kita ko, registrų tvarkymo ir kvitų išdavimo formalumų, taip pat kitų įpareigojimų, atsirandančių vykdant įgaliojimą.“

16 To paties įstatymo 14 straipsnis suformuluotas taip:

„Šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme ir 7 500 EUR bauda baudžiama už:

a) už nuolatinį 1 straipsnyje nurodytų operacijų vykdymą arba pagalbą jas vykdant (net jei tai yra antraeilė veikla), neturint 3 straipsnyje nustatyto pažymėjimo arba jį grąžinus, arba jo negrąžinus po to, kai kompetentinga administracinė institucija nurodė tai padaryti;

<...>“

17 *Hoguet* įstatymo 16 straipsnyje nurodyta:

„Dvejų metų laisvės atėmimo bausme ir 30 000 EUR bauda baudžiama už:

1° pinigų sumų, turto, bet kokių daiktų ar vertybių priėmimą ar laikymą vykdant 1 straipsnyje nurodytas operacijas, neatsižvelgiant į tai, kokiu pagrindu ir kaip tai buvo daroma, kai:

a) pažeistas 3 straipsnis;

b) arba pažeistos 5 straipsnyje numatytos dokumentų tvarkymo ir kvitų išdavimo sąlygos, jeigu šių dokumentų ir kvitų yra teisėtai reikalaujama;

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 18 Dubline (Airija) pagal Airijos teisę įsteigta *Airbnb Ireland UC* priklauso *Airbnb* grupei, kurią sudaro kelios Jungtinėse Valstijose įsteigta bendrovei *Airbnb Inc.* tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančios bendrovės. *Airbnb Ireland* siūlo elektroninę platformą, kurios tikslas – už tarpininkavimo mokestį, be kita ko, Prancūzijoje suvesti nuomojamų apgyvendinimo vietų šeimininkus (verslininkus ir privačius asmenis) ir tokiose vietose apsigyventi norinčius asmenis. Londone (Jungtinė Karalystė) pagal Jungtinės Karalystės teisę įsteigta bendrovė *Airbnb Payments UK Ltd* teikia mokėjimo internetu paslaugas, kai suvedami šie asmenys, ir valdo grupės mokėjimų veiklą Europos Sąjungoje. Be to, pagal Prancūzijos teisę įsteigta bendrovei *Airbnb France SARL*, kuri teikia paslaugas bendrovei *Airbnb Ireland*, pavesta reklamuoti šią platformą naudotojams Prancūzijos rinkoje, visų pirma organizuojant reklamos kampanijas tikslinei visuomenei.
- 19 Be šios nuomotojų ir nuomininkų suvedimo per elektroninę platformą, kuri centralizuoja pasiūlymus, paslaugos, *Airbnb Ireland* siūlo nuomotojams tam tikras kitas paslaugas, pavyzdžiui, šabloną, kuriame apibrėžiamas jų pasiūlymo turinys, papildomai fotografijos paslaugas, taip pat papildomai civilinės atsakomybės draudimą ir garantiją dėl žalos atlyginimo, kurios dydis 800 000 EUR. Taip pat ji suteikia jiems papildomą įrankį, skirtą jų siūlomo būsto kainai įvertinti atsižvelgiant į vidutines rinkos kainas šioje platformoje. Be to, jeigu nuomotojas sutinka priimti nuomininką, pastarasis perveda bendrovei *Airbnb Payments UK* nuomos kainą, prie kurios pridedama 6–12 % nuo šios sumos už mokesčius ir bendrovės *Airbnb Ireland* suteiktas paslaugas. *Airbnb Payments UK* saugo lėšas nuomotojo vardu, vėliau, praėjus 24 valandoms po to, kai nuomininkas apsigyvena, perveda jas nuomotojui, taip nuomininkui suteikdama garantiją, kad būstas egzistuoja, o nuomotojui – kad bus apmokėta. Galiausiai *Airbnb Ireland* sukūrė sistemą, kurioje nuomotojas ir nuomininkas gali palikti įvertinimą suteikdami nuo nulio iki penkių žvaigždučių; su šiuo vertinimu galima susipažinti aptariamoje elektroninėje platformoje.
- 20 Kaip matyti iš bendrovės *Airbnb Ireland* pateiktų paaiškinimų, praktikoje internautas, ieškantis išsinuomoti apgyvendinimo vietos, prisijungia prie to paties pavadinimo elektroninės platformos, nurodo vietovę, į kurią nori nuvykti, pasirinktą laikotarpį ir asmenų skaičių. Remdamasi šiais duomenimis, *Airbnb Ireland* pateikia jam šiuos kriterijus atitinkančių galimų apgyvendinimo vietų sąrašą, kad jis pasirinktų norimą vietą ir internetu ją rezervuotų.
- 21 Taip aptariamos elektroninės platformos naudotojai (nuomotojai ir nuomininkai) sudaro sutartį su *Airbnb Ireland* dėl šios platformos naudojimo ir sutartį su *Airbnb Payments UK* dėl šioje platformoje atliekamų mokėjimų.
- 22 2017 m. sausio 24 d. *Association pour un hébergement et un tourisme professionnels (AHTOP)* (Profesionalaus apgyvendinimo ir turizmo asociacija) pagal *Hoguet* įstatymą pateikė skundą kartu su civiliniu ieškiniu, be kita ko, dėl laikotarpiu nuo 2012 m. balandžio 11 d. iki 2017 m. sausio 24 d. neturint profesinio pažymėjimo vykdytos veiklos, susijusios su tarpininkavimu nekilnojamojo turto ir verslo srityse, nekilnojamojo turto valdymu ir verslo vadyba.
- 23 Grįsdama savo skundą ši asociacija tvirtina, kad bendrovė *Airbnb Ireland* ne tik suveda dvi šalis naudodamasi to paties pavadinimo platforma, bet ir teikia papildomas paslaugas, būdingas nekilnojamojo turto operacijų tarpininko veiklai.
- 24 Pateikus minėtą skundą, Respublikos prokuroras prie *tribunal de grande instance de Paris* (Paryžiaus pirmosios instancijos teismas, Prancūzija) 2017 m. kovo 16 d. pateikė kaltinimus, be kita ko, dėl profesinio pažymėjimo neturintčio asmens vykdyto lėšų, skirtų veiklai, susijusiai su tarpininkavimu nekilnojamojo turto ir verslo srityse, nekilnojamojo turto valdymu ir verslo vadyba, tvarkymo pažeidžiant *Hoguet* įstatymą laikotarpiu nuo 2012 m. balandžio 11 d. iki 2017 m. sausio 24 d.

- 25 *Airbnb Ireland* nesutinka su tuo, kad vykdo nekilnojamojo turto agento veiklą, ir nurodo, kad *Hoguet* įstatymas netaikytinas, nes nesuderinamas su Direktyva 2000/31.
- 26 Atsižvelgiant į tai, *tribunal de grande instance de Paris* (Paryžiaus pirmosios instancijos teismas) ikiteisminio tyrimo teisėjui kyla klausimas, ar bendrovės *Airbnb Ireland* teikiama paslauga turi būti laikoma „informacinės visuomenės paslauga“, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą, ir, jeigu atsakymas būtų teigiamas, ar pagal ją draudžiama, kad *Hoguet* įstatymas būtų taikomas šiai bendrovei pagrindinėje byloje, o gal priešingai – minėta direktyva nedaro kliūčių pagal šį įstatymą taikyti bendrovei *Airbnb Ireland* baudžiamąją atsakomybę.
- 27 Šiomis aplinkybėmis *tribunal de grande instance de Paris* (Paryžiaus pirmosios instancijos teismas) ikiteisminio tyrimo teisėjas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar paslaugoms, kurias <...> *Airbnb Ireland* Prancūzijoje teikia per iš Airijos valdomą elektroninę platformą, taikoma laisvė teikti paslaugas, numatyta [Direktyvos 2000/31] 3 straipsnyje?
2. Ar galima prieš <...> *Airbnb Ireland* remtis [*Hoguet* įstatyme] nustatytais ribojamosiomis taisyklėmis dėl vertimosi nekilnojamojo turto agento profesija Prancūzijoje?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumom

- 28 *Airbnb Ireland* teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepagrįstai mano, jog *Airbnb Ireland* veikla patenka į *Hoguet* įstatymo taikymo sritį. Per posėdį Prancūzijos vyriausybė išreiškė tą patį požiūrį.
- 29 Remiantis suformuota jurisprudencija, nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nustatytas teises ir faktines aplinkybes, kurių tikslumo Teisingumo Teismas negali tikrinti, taikoma svarbos prezumpcija. Nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali atmesti, tik jei akivaizdu, jog prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ar teisiniai pagrindai, būtini, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (2010 m. birželio 22 d. Sprendimo *Melki ir Abdeli*, C-188/10 ir C-189/10, EU:C:2010:363, 27 punktą).
- 30 Nagrinėjamu atveju, kaip iš esmės pripažįsta Prancūzijos vyriausybė, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą, ar *Hoguet* įstatymo nuostatomis galima remtis prieš *Airbnb Ireland*, jis netiesiogiai mano, kad šios bendrovės teikiama tarpininkavimo paslauga patenka į šio įstatymo materialinę taikymo sritį.
- 31 Vis dėlto nėra akivaizdu, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo atliktas *Hoguet* įstatymo išaiškinimas, atsižvelgiant į prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodytą nacionalinės teisės nuostatų turinį, yra akivaizdžiai negalimas (pagal analogiją žr. 2010 m. birželio 22 d. Sprendimo *Melki ir Abdeli*, C-188/10 ir C-189/10, EU:C:2010:363, 28 punktą).
- 32 *Airbnb Ireland* dar teigia, kad sprendime pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą yra trumpas Prancūzijos nacionalinio įstatymo aprašymas ir kad ji privalėjo atsižvelgti į kitas šio įstatymo nuostatas. Komisija savo ruožtu mano, kad tame sprendime nėra tiksliai nurodyta faktinių aplinkybių.

- 33 Nagrinėjamu atveju sprendime pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą trumpai, bet tiksliai nurodomas reikšmingas nacionalinis teisinis pagrindas, taip pat ginčo aplinkybės ir pobūdis. Darytina išvada, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pakankamai apibrėžė faktines ir teisines aplinkybes, kuriomis jis formuluoja savo prašymą išaiškinti Sąjungos teisę, ir kad jis pateikė Teisingumo Teismui visą informaciją, reikalingą tam, kad šis galėtų naudingai atsakyti į minėtą prašymą (2006 m. kovo 23 d. Sprendimo *Enirisorse*, C-237/04, EU:C:2006:197, 19 punktą).
- 34 Šiomis aplinkybėmis šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą negali būti laikomas apskritai nepriimtiniu.

Pirminės pastabos

- 35 Savo pastabose AHTOP ir Komisija atitinkamai teigia, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas teisės aktas turi būti vertinamas atsižvelgiant ne tik į Direktyvą 2000/31, bet ir į 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, 2005, p. 22) ir 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/64/EB dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, iš dalies keičiančią direktyvas 97/7/EB, 2002/65/EB, 2005/60/EB ir 2006/48/EB ir panaikinančią Direktyvą 97/5/EB (OL L 319, 2007, p. 1).
- 36 Šiuo klausimu reikia nurodyti, kad vykstant SESV 267 straipsnyje įtvirtintai nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo bendradarbiavimo procedūrai Teisingumo Teismas turi pateikti nacionaliniam teismui naudingą atsakymą, kuris leistų jam išspręsti nagrinėjamą bylą. Taigi Teisingumo Teismas iš visos nacionalinio teismo pateiktos informacijos, visų pirma iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą motyvų, gali išskirti Sąjungos teisės normas ir principus, kuriuos reikia išaiškinti atsižvelgiant į pagrindinės bylos dalyką, siekdamas performuluoti jam pateiktus klausimus ir išaiškinti visas Sąjungos teisės nuostatas, kurių nacionaliniams teismams reikia norint priimti sprendimą jų nagrinėjamose bylose, net jeigu šios nuostatos minėtuose klausimuose aiškiai nenurodytos (šiuo klausimu žr. 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Abcur*, C-544/13 ir C-545/13, EU:C:2015:481, 33 ir 34 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 37 Vis dėlto tik nacionalinis teismas turi apibrėžti klausimų, kuriuos ketina pateikti Teisingumo Teismui, dalyką. Todėl tuomet, kai iš paties prašymo nematyti būtinumo performuluoti klausimus, Teisingumo Teismas negali vieno iš suinteresuotųjų asmenų, paminėtų Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje, prašymu nagrinėti klausimų, kurių nacionalinis teismas jam nėra pateikęs. Jeigu pastarasis, atsižvelgdamas į bylos eigą, manytų, kad reikia gauti papildomą Sąjungos teisės išaiškinimą, jis turėtų iš naujo kreiptis į Teisingumo Teismą (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 11 d. Sprendimo *Berlington Hungary ir kt.*, C-98/14, EU:C:2015:386, 48 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 38 Kadangi nagrinėjamu atveju prejudiciniuose klausimuose nėra jokių nuorodų į direktyvas 2005/36 ir 2007/64, o sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą – bet kokių kitų paaiškinimų, dėl kurių Teisingumo Teismas turėtų išaiškinti šias direktyvas, kad nacionaliniam teismui pateiktų naudingą atsakymą, Teisingumo Teismas neturi nagrinėti su minėtomis direktyvomis susijusių argumentų, nes tai iš tiesų verstų jį pakeisti jam užduotų klausimų esmę.

Dėl pirmojo klausimo

- 39 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad tarpininkavimo paslauga, kurios tikslas – per elektroninę platformą už atlyginimą suvesti potencialius nuomininkus su profesionaliais ar neprofesionaliais nuomotojais, siūlančiais trumpalaikio apgyvendinimo paslaugas, taip pat teikiant tam tikras kitas paslaugas, pavyzdžiui, šabloną, kuriame apibrėžiamas jų pasiūlymo turinys, fotografijos paslaugas, civilinės atsakomybės draudimą ir garantiją dėl žalos atlyginimo, įrankį, skirtą

nuomojamo būsto kainai įvertinti, ar mokėjimo paslaugas, susijusias su šiomis apgyvendinimo paslaugomis, turi būti laikoma „informacinės visuomenės paslauga“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31.

- 40 Pirmiausia, viena vertus, pažymėtina (to neginčijo nė viena iš šalių ir kiti šiame procese dalyvavę suinteresuotieji asmenys), kad pagrindinėje byloje aptariamą tarpininkavimo veiklą apima sąvoka „paslauga“, kaip ji suprantama pagal SESV 56 straipsnį ir Direktyvą 2006/123.
- 41 Kita vertus, vis dėlto reikia priminti, kad pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalį direktyva netaikoma, jeigu jos nuostatos prieštarauja kito Sąjungos akto, reglamentuojančio tam tikrus teisės teikti paslaugą ar vykdyti paslaugos teikimo veiklą konkrečiuose sektoriuose ar profesijose aspektus, nuostatai.
- 42 Vadinasi, siekiant nustatyti, ar tokia paslauga, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, priklauso Direktyvos 2006/123 taikymo sričiai, kaip tvirtina AHTOP ir Prancūzijos vyriausybė, ar – priešingai – Direktyvos 2000/31 taikymo sričiai, kaip teigia *Airbnb Ireland*, Čekijos ir Liuksemburgo vyriausybės bei Komisija, reikia išsiaiškinti, ar tokia paslauga turi būti laikoma „informacinės visuomenės paslauga“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punktą.
- 43 Atsižvelgiant į laikotarpį, kuriuo vyko AHTOP skunde nurodyti įvykiai ir kuriuo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme nagrinėjama baudžiamoji byla, kurioje pareikštas civilinis ieškinys, pasakytina, kad Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punkte pateiktoje sąvokos „informacinės visuomenės paslauga“ apibrėžtyje iš pradžių buvo daroma nuoroda į Direktyvos 98/34 1 straipsnio pirmos pastraipos 2 punktą, o vėliau (nuo 2015 m. spalio 7 d.) – į Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punktą. Vis dėlto ši apibrėžtis niekaip nepasikeitė 2015 m. spalio 7 d. įsigaliojus Direktyvai 2015/1535; dėl šios priežasties šiame sprendime bus daroma nuoroda tik į ją.
- 44 Pagal Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punktą sąvoka „informacinės visuomenės paslauga“ yra „paprastai už atlyginimą per atstumą, elektroninėmis priemonėmis ir asmeniškai paslaugų gavėjo prašymu teikiama paslauga“.
- 45 Kaip matyti iš šio sprendimo 18 punkto, nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos paslaugos tikslas – per elektroninę platformą už atlyginimą suvesti potencialius nuomininkus su profesionaliais ar neprofesionaliais nuomotojais, siūlančiais trumpalaikio apgyvendinimo paslaugas, siekiant sudaryti pirmiesiems galimybę rezervuoti apgyvendinimo vietą.
- 46 Iš to visų pirma matyti, kad ši paslauga teikiama už atlyginimą, o tarpininkavimo mokestį *Airbnb Payments UK* renka tik iš nuomininkų, bet ne iš nuomotojų.
- 47 Be to, kadangi nuomotojo suvedimas su nuomininku vyksta per elektroninę platformą, tuo pačiu metu nedalyvaujant tarpininkavimo paslaugos teikėjui ir nuomotojui ar nuomininkui, minėta paslauga yra per atstumą elektroninėmis priemonėmis teikiama paslauga. Nė vienu sutarčių sudarymo tarp *Airbnb Ireland* ar *Airbnb Payments UK* ir nuomotojo ar nuomininko momentu šalys nesueina į kontaktą kitaip nei per to paties pavadinimo elektroninę platformą.
- 48 Galiausiai atitinkama paslauga teikiama asmeniškai jos gavėjų prašymu, nes, kad ji būtų teikiama, reikia, kad nuomotojas įkeltų skelbimą, o šiuo skelbimu suinteresuotas nuomininkas pateiktą asmenišką užklausą.
- 49 Taigi tokia paslauga atitinka keturias kumuliacines sąlygas, nurodytas Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punkte, todėl iš esmės yra „informacinės visuomenės paslauga“, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2000/31.

- 50 Vis dėlto, kaip tvirtina šalis ir kiti šiame procese dalyvavę suinteresuotieji asmenys, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad nors visas šias sąlygas atitinkanti tarpininkavimo paslauga iš esmės yra atskira paslauga nei vėlesnė paslauga, su kuria ji yra susijusi, ir todėl turi būti laikoma „informacinės visuomenės paslauga“, kitaip turi būti tuomet, jeigu paaiškėja, kad ši tarpininkavimo paslauga yra bendros paslaugos, kurios pagrindinis elementas yra paslauga, kuriai taikomas kitas teisinis kvalifikavimas, sudedamoji dalis (šiuo klausimu žr. 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Asociación Profesional Elite Taxi*, C-434/15, EU:C:2017:981, 40 punktą).
- 51 Nagrinėjamu atveju AHTOP iš esmės teigia, kad bendrovės *Airbnb Ireland* teikiama paslauga yra bendros paslaugos, kurios pagrindinis elementas yra apgyvendinimo paslauga, sudedamoji dalis. Šiuo klausimu ji mano, kad *AirBnb Ireland* ne tik suveda dvi šalis naudodamasi to paties pavadinimo elektronine platforma, bet ir teikia papildomas paslaugas, būdingas nekilnojamojo turto sandorių tarpininko veiklai.
- 52 Vis dėlto, nors bendrovės *Airbnb Ireland* teikiama tarpininkavimo paslauga siekiama sudaryti galimybę išnuomoti apgyvendinimo vietą, o dėl nuomos yra aišku, kad ji patenka į Direktyvos 2006/123 taikymo sritį, dėl šių paslaugų ryšių pobūdžio negalima atmesti galimybės minėtą tarpininkavimo paslaugą laikyti „informacinės visuomenės paslauga“ ir todėl taikyti jai Direktyvą 2000/31.
- 53 Tokia tarpininkavimo paslauga neatsiejamai susijusi su pačiu nekilnojamojo turto sandoriu, nes ja siekiama ne tik iškart suteikti apgyvendinimo paslaugą, bet pateikti priemonę, palengvinančią su sandoriais ateityje susijusių sutarčių sudarymą remiantis apgyvendinimo vietų, kurias galima rasti to paties pavadinimo elektroninėje platformoje ir kurios atitinka asmenų, ieškančių trumpalaikio apgyvendinimo vietų, pasirinktus kriterijus, struktūrizuotu sąrašu. Esminis bendrovės *Airbnb Ireland* valdomos elektroninės platformos bruožas yra būtent tokio sąrašo sudarymas tiek šeiminių, turinčių apgyvendinimo vietų nuomai, tiek asmenų, kurie ieško tokios rūšies apgyvendinimo vietų, naudai.
- 54 Pasiūlymų surinkimas pagal suderintą pateikimą kartu su paieškos, vietos nustatymo ir šių pasiūlymų palyginimo priemonėmis pagal savo svarbą yra paslauga, kuri negali būti laikoma paprastu priedu prie bendros paslaugos, kuri teisiškai traktuojama skirtingai, t. y. apgyvendinimo paslaugos.
- 55 Be to, neatrodo, kad tokia kaip bendrovės *Airbnb Ireland* teikiama paslauga yra būtina apgyvendinimo paslaugoms teikti vertinant tiek iš nuomininkų, kurie ja naudojami, tiek iš nuomotojų pozicijų, nes ir vieni, ir kiti turi daug kitų kanalų (kai kurie iš jų egzistuoja jau ilgą laiką), pavyzdžiui, nekilnojamojo turto agentūros, popieriniai ir elektroniniai skelbimai arba nekilnojamojo turto nuomos portalai internete. Vien tai, kad *Airbnb Ireland* tiesiogiai konkuruoja su tais kanalais teikdama savo naudotojams, t. y. nuomotojams ir nuomininkams, inovatyvią paslaugą, grindžiamą informacinės visuomenės komercinės veiklos ypatumais, neleidžia spręsti apie būtinumą siekiant teikti apgyvendinimo paslaugas.
- 56 Galiausiai nei iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, nei iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos nematyti, kad *Airbnb Ireland* fiksuotų nuomos kainas, kurių prašo jos platforma besinaudojantys nuomotojai, arba nustatytų didžiausias jų ribas. Dar daugiau, ji suteikia jiems jų nuomojamo turto kainos įvertinimo papildomą priemonę, atsižvelgiant į šioje platformoje taikomas vidutines rinkos vertes, ir palieka patiems nuomotojams atsakomybę nustatyti nuomos mokesť.
- 57 Tuo remiantis darytina išvada, kad tokia tarpininkavimo paslauga, kokią teikia *Airbnb Ireland*, savaime negali būti laikoma bendros paslaugos, kurios pagrindinė dalis yra apgyvendinimo teikimas, sudėtine dalimi.
- 58 Nė viena iš šio sprendimo 19 punkte minėtų kitų paslaugų – kartu ar atskirai – negali paneigti šios išvados. Priešingai – tokios paslaugos yra papildomos, nes nuomotojams jos yra ne tikslas pats savaime, o priemonė pasinaudoti bendrovės *Airbnb Ireland* teikiama tarpininkavimo paslauga arba

pasiūlyti apgyvendinimo paslaugas geriausiomis sąlygomis (pagal analogiją žr. 2008 m. vasario 21 d. Sprendimo *Part Service*, C-425/06, EU:C:2008:108, 52 punktą; 2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Baštová*, C-432/15, EU:C:2016:855, 71 punktą ir 2019 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *KPC Herning*, C-71/18, EU:C:2019:660, 38 punktą).

- 59 Tai visų pirma matyti iš aplinkybės, kad *Airbnb Ireland*, be savo veiklos – nuomotojų ir nuomininkų suvedimo per to paties pavadinimo elektroninę platformą, nuomotojams siūlo šabloną, kuriame apibrėžiamas jų pasiūlymo turinys, papildomas išnuomojamo turto fotografavimo paslaugas ir nuomotojų ir nuomininkų vertinimo sistemą, kuria gali naudotis būsimi nuomotojai ir nuomininkai.
- 60 Tokios priemonės priklauso tarpininkavimo platformoms būdingos bendradarbiavimo logikos idėjai; ši logika, viena vertus, leidžia ieškantiems būsto pasirinkti visiškai aiškius pasiūlymus iš būstų pasiūlymų, kuriuos platformoje yra pateikę nuomotojai, ir, kita vertus, leidžia nuomotojams būti išsamiai informuotiems apie nuomininkų, su kuriais jie galbūt sudarys sandorius, patikimumą.
- 61 Be to, taip yra tuomet, kai *Airbnb Payments UK*, t. y. viena iš *Airbnb* grupės bendrovių, apsiima surinkti nuomos mokesčio sumas iš nuomininkų tam, kad vėliau jas pervestų nuomotojams pagal šio sprendimo 19 punkte primintas sąlygas.
- 62 Tokios mokėjimo sąlygos, kurios yra bendros daugeliui elektroninių platformų, yra transakcijų tarp nuomotojų ir nuomininkų užtikrinimo priemonė, ir vien tai, kad ji yra, negali pakeisti paties tarpininkavimo paslaugos pobūdžio, ypač tuomet, kai, kaip konstatuota šio sprendimo 56 punkte, taikant tokias mokėjimo sąlygas nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nevykdoma apgyvendinimo paslaugų kainų kontrolė.
- 63 Galiausiai tai, kad *Airbnb Ireland* nuomotojams siūlo garantiją dėl žalos atlyginimo ir papildomai civilinės atsakomybės draudimą, taip pat negali pakeisti minėtos platformos teikiamos tarpininkavimo paslaugos teisinio kvalifikavimo.
- 64 Šio sprendimo 59–63 punktuose nurodytos bendrovės *Airbnb Ireland* teikiamos paslaugos (papildomos ar pagrindinės), net ir vertinamos kartu, neleidžia abejoti šios bendrovės teikiamos tarpininkavimo paslaugos atsiejamumu, taigi ir jos kvalifikavimu kaip „informacinės visuomenės paslaugos“, nebent iš esmės būtų pakeisti šiai paslaugai būdingi požymiai. Be to, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 46 punkte, būtų paradoksalu, jeigu tokios papildomos pridėtinės vertės paslaugos, kurios per elektroninę platformą teikiamos savo klientams, visų pirma tam, kad būtų išsiskirta iš savo konkurentų, nesant papildomų aspektų galėtų lemti šios platformos veiklos pobūdžio, taigi ir teisinio kvalifikavimo pasikeitimą.
- 65 Taip pat pažymėtina, kad, priešingai, nei teigia AHTOP ir Prancūzijos vyriausybė, tarpininkavimo paslaugos (tokios, kokią teikia bendrovė *Airbnb Ireland*) veikimo sąlygos negali būti prilygintos tarpininkavimo paslaugos veikimo sąlygoms, dėl kurių buvo priimtas 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimas *Asociación Profesional Elite Taxi* (C-434/15, EU:C:2017:981, 39 punktas) ir 2018 m. balandžio 10 d. Sprendimas *Uber France* (C-320/16, EU:C:2018:221, 21 punktas).
- 66 Be to, kad minėti sprendimai priimti specifinėje miesto keleivinio transporto, kuriam taikoma SESV 58 straipsnio 1 dalis, srityje, o bendrovės *Airbnb Ireland* teikiamos paslaugos nėra panašios į paslaugas, nagrinėtas bylose, kuriose priimti pirmesniame punkte nurodyti sprendimai, šio sprendimo 59–63 punktuose nurodytos papildomos paslaugos negali parodyti Teisingumo Teismo minėtuose sprendimuose konstatuoto kontrolės lygio.

- 67 Tuose sprendimuose Teisingumo Teismas pažymėjo, kad *Uber* daro lemiamą įtaką sąlygoms, kuriomis neprofesionalūs vairuotojai teikia vežimo paslaugas naudodamiesi šios bendrovės jiems suteikta programėle (2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Asociación Profesional Elite Taxi*, C-434/15, EU:C:2017:981, 39 punktas ir 2018 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Uber France*, C-320/16, EU:C:2018:221, 21 punktas).
- 68 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nurodytos ir šio sprendimo 19 punkte primintos aplinkybės neleidžia konstatuoti, kad *Airbnb Ireland* daro tokią lemiamą įtaką apgyvendinimo paslaugų, su kuriomis susijusi jos tarpininkavimo paslauga, teikimo sąlygoms, nes, kaip konstatuota šio sprendimo 56 ir 62 punktuose, *Airbnb Ireland* visų pirma nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nenustato prašomų nuomos kainų, taip pat ji neatrenka nuomotojų ar jos platformoje nuomotis siūlomų būstų.
- 69 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punktas, kuriame daroma nuoroda į Direktyvos 2015/1535 1 straipsnio 1 dalies b punktą, turi būti aiškinamas taip, kad tarpininkavimo paslauga, kurios tikslas – per elektroninę platformą už atlyginimą suvesti potencialius nuomininkus su profesionaliais ar neprofesionaliais nuomotojais, siūlančiais trumpalaikio apgyvendinimo paslaugas, kartu su šia tarpininkavimo paslauga teikiant ir tam tikras papildomas paslaugas, turi būti laikoma „informacinės visuomenės paslauga“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31.

Dėl antrojo klausimo

Dėl jurisdikcijos

- 70 Prancūzijos vyriausybė teigia, kad Teisingumo Teismas akivaizdžiai neturi jurisdikcijos atsakyti į antrąjį klausimą, nes prašymą priimti prejudicinį pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo nuspręsti dėl to, ar *Airbnb Ireland* veikia patenka į *Hoguet* įstatymo materialinę taikymo sritį, taigi išaiškinti Prancūzijos teisę.
- 71 Vis dėlto iš antrojo klausimo teksto matyti, kad jame prašymą priimti prejudicinį pateikęs teismas Teisingumo Teismo klausia ne to, ar *Hoguet* įstatymas yra taikytinas *Airbnb Ireland* veiklai, o to, ar šiuo įstatymu, kurio ribojamąjį poveikį laisvei teikti informacinės visuomenės paslaugas jis konstatuoja, galima remtis prieš šią bendrovę.
- 72 Toks klausimas, glaudžiai susijęs su Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkte valstybėms narėms suteikta teise nukrypti nuo laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principo ir šių valstybių pareiga pranešti Komisijai ir atitinkamai valstybei narei apie šį principą pažeidžiančias priemones, numatyta šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkte, yra Sąjungos teisės aiškinimo klausimas.
- 73 Todėl Teisingumo Teismas turi jurisdikciją atsakyti į šį klausimą.

Dėl priimtinumų

- 74 Prancūzijos vyriausybė papildomai teigia, kad, kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenustatė, jog *Airbnb Ireland* veikia patenka į *Hoguet* įstatymo materialinę taikymo sritį, jo antrajame klausime nepateikta motyvų, dėl kurių jam kilo klausimų dėl Direktyvos 2000/31 aiškinimo, ir nenurodytas šios direktyvos ir *Hoguet* įstatymo ryšys, kurį jis konstatavo. Taigi jis neatitinka Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnyje nustatytų reikalavimų, todėl yra nepriimtinas.

- 75 Kaip nurodyta šio sprendimo 30 punkte, iš antrojo klausimo matyti, kad, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, bendrovės *Airbnb Ireland* per to paties pavadinimo elektroninę platformą teikiama tarpininkavimo paslauga patenka į šio įstatymo materialinę taikymo sritį.
- 76 Be to, pažymėjęs minėto įstatymo ribojamąjį pobūdį, kiek tai susiję su tokiomis paslaugomis, kaip pagrindinėje byloje aptariamos tarpininkavimo paslaugos, ir laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principu, pripažįstamu Direktyvos 2000/31 1 ir 3 straipsniuose, ir nurodęs sunkumus aiškinant šią direktyvą klausimu, ar nacionalinės teisės aktu, kaip antai *Hoguet* įstatymu, galima remtis prieš *Airbnb Ireland*, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas įvykdė Procedūros reglamento 94 straipsnyje nustatytus minimalius reikalavimus.
- 77 Šiomis aplinkybėmis antrasis klausimas yra priimtinas.

Dėl esmės

- 78 Savo antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismo prašo atsakyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamu teisės aktu galima remtis prieš *Airbnb Ireland*.
- 79 Šis klausimas pratęsia bendrovės *Airbnb Ireland* argumentus, susijusius su pagrindinėje byloje nagrinėjamo *Hoguet* įstatymo nuostatų nesuderinamumu su Direktyva 2000/31, konkrečiai kalbant – su tuo, kad Prancūzijos Respublika neįvykdė šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje numatytų sąlygų, leidžiančių valstybėms narėms priimti priemones, apribojančias laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą.
- 80 Taigi antrąjį klausimą reikia suprasti taip, kad juo siekiama išsiaiškinti, ar Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, jog privatus asmuo gali prieštarauti tam, kad baudžiamojoje byloje, kurioje pareikštas civilinis ieškinys, jam būtų taikomos valstybės narės priemonės, apribojančios laisvą informacinės visuomenės paslaugų, kurias jis teikia iš kitos valstybės narės, judėjimą, jeigu minėtos priemonės neatitinka visų šioje nuostatoje numatytų sąlygų.
- 81 Pirmiausia reikia konstatuoti, kad, kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pagrindinėje byloje nagrinėjamu teisės aktu ribojamas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas.
- 82 Viena vertus, *Hoguet* įstatyme nustatyti ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyti reikalavimai, t. y. iš esmės pareiga turėti profesinį pažymėjimą, susiję su galimybe užsiimti šeiminių, turinčių apgyvendinimo vietų, ir asmenų, kurie ieško tokios rūšies apgyvendinimo vietų, suvedimo veikla, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto i papunktį, ir nepatenka nė į vieną iš šios direktyvos 2 straipsnio h punkto ii papunktyje nurodytų neįtrauktų kategorijų. Kita vertus, jie taikomi visų pirma paslaugų teikėjams, įsteigtiems kitose valstybėse narėse nei Prancūzijos Respublika, todėl jų paslaugų teikimas Prancūzijoje tampa sudėtingesnis.
- 83 Pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalį valstybės narės gali imtis priemonių taikyti laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principo išlygas konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai, priklausančiai koordinuojamai sričiai, jei įvykdomos dvi kumuliacinės sąlygos.
- 84 Viena vertus, pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punktą atitinkama ribojamoji priemonė turi būti būtina, siekiant užtikrinti viešąją tvarką, visuomenės sveikatos apsaugą, visuomenės saugumą ar vartotojų apsaugą, priimta dėl informacinės visuomenės paslaugos, kuri realiai kenkia šioms tikslams arba kelia itin didelį pavojų, kad jų nebus paisoma, ir galiausiai būti proporcinga tiems tikslams.

- 85 Kita vertus, pagal šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkto antrą įtrauką atitinkama valstybė narė iš anksto ir nepažeisdama teisminių priemonių, įskaitant parengtinį nagrinėjimą ir baudžiamojo tyrimo metu atliktus veiksmus, turi būti pranešusi Komisijai ir valstybei narei, kurios teritorijoje konkrečių paslaugų teikėjas yra įsteigtas, apie savo ketinimą imtis atitinkamų ribojamųjų priemonių.
- 86 Dėl šios antrosios sąlygos pažymėtina, kad Prancūzijos vyriausybė neginčijo, jog Prancūzijos Respublika apie *Hoguet* įstatymą nepranešė nei Komisijai, nei valstybei narei, kurioje įsteigta *Airbnb Ireland*, t. y. Airijai.
- 87 Šiuo klausimu iškart reikia pažymėti, jog dėl to, kad minėtas įstatymas priimtas anksčiau, nei įsigaliojo Direktyva 2000/31, Prancūzijos Respublika negalėjo būti atleista nuo pareigos pranešti. Kaip savo išvados 118 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Sąjungos teisės aktų leidėjas nenumatė išlygos, pagal kurią valstybės narės galėtų toliau taikyti iki šios direktyvos priimtas priemones, kuriomis gali būti ribojama laisvė teikti informacinės visuomenės paslaugas, nesilaikant minėtoje direktyvoje šiuo klausimu numatytų sąlygų.
- 88 Taigi reikia nustatyti, ar aplinkybė, kad valstybė narė neįvykdė Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje numatyto įsipareigojimo iš anksto pranešti apie priemones, ribojančias laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės, lemia tai, kad prieš privačius asmenis negalima remtis atitinkamu teisės aktu, kaip ir tuo atveju, kai valstybė narė neįvykdo įsipareigojimo iš anksto pranešti apie techninį reglamentą, numatyto Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalyje (šiuo klausimu žr. 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 54 punktą).
- 89 Šiuo klausimu, pirma, reikia pažymėti, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje nustatyta konkreti valstybių narių pareiga iš anksto pranešti Komisijai ir valstybei narei, kurios teritorijoje yra įsteigtas atitinkamas paslaugų teikėjas, apie ketinimą imtis priemonės, ribojančios laisvą šios informacinės visuomenės paslaugos judėjimą.
- 90 Taigi pagal savo turinį šioje nuostatoje numatytas įpareigojimas yra pakankamai aiškus, tikslaus ir besąlygiško pobūdžio, kad būtų pripažinta, jog jis veikia tiesiogiai, todėl privatūs asmenys gali juo remtis nacionaliniuose teismuose (pagal analogiją žr. 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 44 punktą).
- 91 Antra, kaip matyti iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalies, siejamos su jos 8 konstatuojamąja dalimi, yra aišku, kad šios direktyvos tikslas – užtikrinti laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą tarp valstybių narių. Šio tikslo siekiama naudojant priemonių, kurios gali jam pakenkti, kontrolės mechanizmą, leidžiantį ir Komisijai, ir valstybei narei, kurios teritorijoje yra įsteigtas atitinkamos informacinės visuomenės paslaugos teikėjas, užtikrinti, kad šios priemonės būtų būtinos dėl privalomųjų bendrojo intereso pagrindų.
- 92 Be to, kaip matyti iš minėtos direktyvos 3 straipsnio 6 dalies, Komisijai, kuri turi kuo greičiau išnagrinėti priemonių, apie kurias pranešta, suderinamumą su Sąjungos teise, tenka pareiga – priėjus prie išvados, kad numatomos priemonės nesuderinamos su Sąjungos teise, – pareikalauti, kad atitinkama valstybė narė nesiimtų šių priemonių arba skubiai nustotų jas taikyti. Todėl ši procedūra leidžia Komisijai išvengti to, kad būtų sudarytos arba paliktos prekybos kliūtys, kurios pažeidžia SESV, visų pirma pasiūlant atitinkamų nacionalinių priemonių dalinius pakeitimus (pagal analogiją žr. 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 41 punktą).
- 93 Kaip pažymi visų pirma Ispanijos vyriausybė ir kaip matyti iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 6 dalies, šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje, priešingai, nei Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalyje, valstybei narei, kuri ketina priimti priemonę, ribojančią laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugą, oficialiai nenumatyta įpareigojimo nekeisti esamos

padėties. Vis dėlto, kaip pažymėta šio sprendimo 89 punkte, atitinkama valstybė narė turi iš anksto pranešti Komisijai ir valstybei narei, kurios teritorijoje konkrečios paslaugos teikėjas yra įsteigtas, apie savo ketinimą imtis tokios priemonės, išskyrus tinkamai pagrįstą skubos atvejį.

- 94 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 89–92 punktuose, Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje nustatyta išankstinio pranešimo pareiga yra ne paprasčiausias reikalavimas pateikti informaciją, panašus į nagrinėtą byloje, kurioje priimtas 1989 m. liepos 13 d. Sprendimas *Enichem Base ir kt.* (380/87, EU:C:1989:318, 19–24 punktai), bet procesinis esminio pobūdžio reikalavimas, pateisinantis galimybės prieš privačius asmenis remtis nepraneštomis priemonėmis, apribojančiomis laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą, nebuvimą (pagal analogiją žr. 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 49 ir 50 punktus).
- 95 Trečia, 1996 m. balandžio 30 d. Sprendime *CIA Security International* (C-194/94, EU:C:1996:172) Teisingumo Teismo pasirinkto sprendimo perkėlimas į Direktyvą 2000/31 dėl Direktyvos 2015/1535 pateisinamas juo labiau todėl, kad, kaip per posėdį teisingai nurodė Komisija, Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje nustatyta pranešimo pareiga siekiama užkirsti kelią ne tam, kad (kaip byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas, nagrinėta priemone) valstybė narė priimtų priemones, patenkančias į jos kompetencijos sritį ir galinčias paveikti laisvę teikti paslaugas, bet tam, kad valstybė narė kištųsi į principinę valstybės narės, kurioje įsteigtas atitinkamos informacinės visuomenės paslaugos teikėjas, kompetenciją.
- 96 Iš to, kas išdėstyta, išplaukia, kad valstybės narės padarytas pareigos pranešti apie priemonę, apribojančią laisvą informacinės visuomenės paslaugos, kurią teikia kitos valstybės narės teritorijoje įsteigtas ūkio subjektas, judėjimą, nustatytos Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje, pažeidimas lemia tai, kad minėta priemone negali būti remiamasi prieš privačius asmenis (pagal analogiją žr. 1996 m. balandžio 30 d. Sprendimo *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 54 punktą).
- 97 Šiuo klausimu dar reikia pažymėti, kad, kaip ir techninių reglamentų, apie kuriuos valstybė narė nepranešė pagal Direktyvos 2015/1535 5 straipsnio 1 dalį, atveju, galimybės remtis nepranešta priemone, ribojančia laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas, nebuvimu galima remtis ne tik baudžiamajame procese (pagal analogiją žr. 2016 m. vasario 4 d. Sprendimo *Ince*, C-336/14, EU:C:2016:72, 84 punktą), bet ir nagrinėjant privačių asmenų ginčą (pagal analogiją žr. 2016 m. spalio 27 d. Sprendimo *James Elliott Construction*, C-613/14, EU:C:2016:821, 64 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 98 Taigi vykstant tokiam procesui, kaip pagrindinėje byloje, kai per baudžiamąsias bylas nagrinėjančiame teisme vykstantį procesą privatus asmuo reikalauja, kad kitas privatus asmuo atlygintų žalą, atsiradusią dėl persekiojamos baudžiamosios veikos, dėl valstybės narės padaryto pareigos pranešti apie šią baudžiamąją veiką pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antrą įtrauką pažeidimo nacionaline priemone, numatančia minėtą baudžiamąją veiką, negalima remtis prieš persekiojamą privatų asmenį, ir šis gali remtis šiuo pažeidimu ne tik vykdant prieš jį nukreiptą baudžiamąjį persekiojimą, bet ir nagrinėjant prašymą atlyginti žalą, kuri pateikė privatus asmuo, pareiškęs civilinį ieškinį baudžiamajame byloje.
- 99 Atsižvelgiant į tai, kad Prancūzijos Respublika apie *Hoguet* įstatymą nepranešė, ir į Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje nurodytų ir šio sprendimo 84 ir 85 punktuose primintų sąlygų kumuliacinį pobūdį, reikia konstatuoti, kad šis įstatymas bet kuriuo atveju negali būti taikomas privaçiam asmeniui, kurio situacija yra tokia kaip *Airbnb Ireland* pagrindinėje byloje, nepriklausomai nuo to, ar šis įstatymas atitinka kitas šioje nuostatoje numatytas sąlygas.

100 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąją klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antra įtrauka turi būti aiškinama taip, jog privatus asmuo gali prieštarauti tam, kad baudžiamojame byloje, kurioje pareikštas civilinis ieškinys, jam būtų taikomos valstybės narės priemonės, apribojančios laisvą informacinės visuomenės paslaugų, kurias jis teikia iš kitos valstybės narės, judėjimą, jeigu apie minėtas priemones nebuvo pranešta pagal šią nuostatą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

101 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) 2 straipsnio a punktas, kuriame daroma nuoroda į 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka, 1 straipsnio 1 dalies b punktą, turi būti aiškinamas taip, kad tarpininkavimo paslauga, kurios tikslas – per elektroninę platformą už atlyginimą suvesti potencialius nuomininkus su profesionaliais ar neprofesionaliais nuomotojais, siūlančiais trumpalaikio apgyvendinimo paslaugas, kartu su šia tarpininkavimo paslauga teikiant ir tam tikras papildomas paslaugas, turi būti laikoma „informacinės visuomenės paslauga“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31.**
- 2. Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto antra įtrauka turi būti aiškinama taip, jog privatus asmuo gali prieštarauti tam, kad baudžiamojame byloje, kurioje pareikštas civilinis ieškinys, jam būtų taikomos valstybės narės priemonės, apribojančios laisvą informacinės visuomenės paslaugų, kurias jis teikia iš kitos valstybės narės, judėjimą, jeigu apie minėtas priemones nebuvo pranešta pagal šią nuostatą.**

Parašai.